

prepisano s pisma

Reg. M.T.

Narodno blago.

— 4. vezek. —

— 1868 —



— o —
— v Gorici —
?



1. Imeli so nekje kroševanje. Glavin
gospodar sili botro, naj bi vzeli
junke ali župe. Lepo zahvalim sem
že sita, pravi botra. Kolaj zakriči
moj svoji geni skozi vrata: Ti Matra
ne nosi ^{mese} ~~prope~~ ne, pravi botra, da je
že sita. — Dobro jo je bil spečal.

2

2. Tam v Kovtah je imel gospod
ga bin košči pridigati. Dal je pa
cerkovniku pred ta dan goloba in mu
je rekel, da ~~kako~~ kadar bo on
na ~~kri~~ prizniti ga kričal: Pridi
svet duh in razli svoj žegen" čez mojo
družino, naj tega goloba ^{po cerkvi} spusti,
tako da bodo ljudje mislili, da je
svet duh res iz nebes nad nje prišel.
Drugi dan začne gospod od svetega

Duka pridigati nazadnje pa ga
kriči: Pridi svet duh in razli
svoj žegen sč moj družino

"Gospod ga je mäska snedla, za
kriči hitro cerkovnik pod priž-
nico / goloba namreč je ^{bila} mäska sč nč
snedla). ~

3. Nekaj čena, zagledavši cesar-
skega orla je ganpila: "O ti
presneti teč ti, ki si mi moje"
ga fanta snedel, (ker so ga bili
k vojakam vzeli). ~

2. 4. Nekaj Rokter je bil pri spovedi. Ko
je svoje grehe povedal, ga vprašajo
gospod: Ali veš se kaj?
Se nekaj vem, se nekaj, pravi Rokter
Kaj tacega?
Ga gospod jaz ne smem smem

pod streho povedati.

O le povedi le, pravijo gospod v
spovednici

Ma gospod! jaz ne smem povedati.

Oker ti rečem, da se ti ni treba
bati, saj ~~ti~~ tako povedi, pravijo
gospod, misli, da ima, kaki posebno
velik greh na sabo.

Vejo kaj gospod, sč peta zdaj Rokter
skozi onrežje, jaz vem, o - jaz vem
za eno kosovo gnezdo. —

3. Vraja je: da se za kosovo gnezdo pod
streho ne sme povedati; ker ga kaže jajci,
ca izpijejo. Lato je rekel Rokter, da ne
sme pod streho povedati. Se ve, da
se moral hitro od spovednice pobrati,
ker bi sicer gospod povedali, kakoda je
kosova gnezda bi predrgnemu kosu
rebra namazali. ~ - Ipsavške. -

2 5. Na Krasu so nekdaj praznovali
"žegnanje". Lebralo se je toliko ljud,
stov, dač bilo se okoli in okoli cerkve
grozno nallačeno. Ker tje je bilo tedaj
več ljudi zunaj cerkve kot znotraj,
in ker cerkev priznave ni imela
sklene gospod zunaj cerkve pridi-
gati. In res vstopi se na neki
hadenj, ki je bil tam blizo in
začne evangelij v katerem Jezus
pravi: "Se en malo in me bote videli,
in spet en malo in me ~~ne~~ bote vi-
deli. —

Se en malo in me ne bote videli,
zakriči gospod na priznave in ude-
ri z nogo ob tla, ali hadenj trohla
se udere, gaspod gine, gine, gine —
in res — ga niso videli.

In spet en malo in me bote videli

zakriči gospod pod pokravarom, in
zda se prihuka iz pod hadnja, in
res! — ljudje so ga spet videli.  — Gvarske —

II. O kruhu

3 O Krasčke kruha se ne sme po-
tleh metati, ker takemu človeku Bog
kruh odzame. Oktor drobtinice
kruhove pojedi s perta po tleh
raztrese, stori velik greh, ker
potlej ~~le~~ lahko kdo nanje stopi,
ker je pa strašno pregrešno. Nekdaj
je ena drobtinica taka drobtinica
zakričala, ko je eden na njo stop-
stopil. Čato se ^{mora} kruhove ~~dra~~
drobtinice v ogenj vreči, ali
pa kokosem dati, da se taka
nesreča kamn ne prigodi.
— 888 — Gvarška —

III. Kdo poremore veí Bog ali hudič.

(kones)

Ko se je prebudil je videl ravno tako isto kakor poprej. Tli ker bilo mra-
mo kro na tleh, ni hotel na čez noč
zdolej ostati, ^{zato se} ~~zato se~~ splazi na tisti
visok, hrast, pod katerim je ležal. Kar
pride proti najoti cela vrsta
starik razmršenih bab pod ozi hrast.
Bile so, štrije ali čorne vnice. Togo,
vori njihovi so bili grozno čudni,
tako, da jih je komaj zastopil. Kar
gačne ta višji teh praviti, da je
kraljevi heeri ~~ga~~ zavrnila, in
da jo nikdo več ne ozdravi, ra-
zun, če jej da piti konjski pot (proš).
Okmalu potem ~~se~~ ~~od~~ odidejo ča-
ravnice. Zdaj je ta gadosti vedel,
Okmal se dan zazori, ^{glede} splazi se
iz hrasta in gre v mesto v katerem
je bila edina hiš kraljeva na

smrt bolna. Ko ji pride Kar na
ravnost gre pred kralja in mu pove,
da on lahko njegovo hčer na ozdravi.
Ta ga z veseljem sprejme in mu
pove, obeta hčer ga ženo dati, če jo
smrti reši.

Če daj vzame Mohor prav tolestege
konja, in gre z njim na plan pravi-
ren kraj. Oni ga zasede in ga naganja
tako hudo, da se poti, kakor skopa-
na mis. Na to skoči iz njega ter
nalovi polno posodo potu. Priznati
se na kraljev dvor, da bolnej hlevi
ono reč pit. - To je bolezen hitro raz-
podila, hči je ozdravila, dobil jo je
za gono in postal je kraljev zet. -
On dan ^{nekaj dni} vglede Mohor, ki je bil z daj
v kraljevi palači, na iz skra na trgu
človeka, ki je vse vse "sorte" reči

prodajal. Spoznal ga je precej za
brata Gasperja. Ghitro ga ~~ho~~ sebi
pokliče in mu reče prijazno: Oke
je mogočnejši Bog ali hudie? Gasper
se ~~stres~~ stresel in spozna začuden
brata Mohorja keja je že davno
mrtvega mislil. Obstal je zdaj, da
je Bog mogočnejši od hudie.

IV. Se nekoliko o Indiji

Severne Indije, Komandije.
(iz Goriske okolice).

Nekosi pravijo tudi, da je Indija
komandija v 99 deželi, in da je
krog in krog z morjem obdana.
Pred lepega vrta je a trii hrib
na katerem rastejo ^{nageliso} rože in drevesa.
Senca je gosta in hladna, da
se hlade k srečni bratje, ki v
Indiji komandiji stanujejo in
se veselo pogovarjajo.

(nekoliko opombic k gadorji pravilni)
Oko je padel oni v brezen vidi tam daleč
svitlo. Ghitro se odpravi tje. Kad mu
pribe bela žena naproti ga sprejme
prijazno in ga pelje v vrt - Bil
je tam le dve uri (ne en dan) ker iz
uri ga pelje ona žena po zapet v
isto brezno v katero je bil padel. Oker mu
je bila pot v vrt zaprta se spravi
počasi na pravo pot nazaj in se vrne
naravnost proti svojemu domu. Pri-
hajal je po poti zmiraj slabši in sib-
keji in v rojstnem kraju ga ni poznal
nikdo več. Čutil se je ljudem in
ljudje njemu. Tollej je pa zginit se
iz sveta, pravijo, da je v brezen ^{histo} padel.

V. Parodne:

1. Greh
Gre v meh
Meh poi'
Greh ven sko'.
2. Bele muhe letajo
Tem vbozem hrob gakelepijo
Bogatim ga odpirajo

~ V Dialektu. ~

1

VI Trije bratje.

Ta voča je omru. Zapestu je svoje prenuženje trem sinovam. Ta več' dva, k' sta mislila, da sta belj pa, metna sta riekla: O - medva moroa jemt' ta buljši; gatu dajra zmirej, ku si bomo prtili mlajšimu gulejni konce od vsake reči. -

Triolu je žitn za get. Ta več' p dva pravista mlajšimu: Vejš kej, medva sva storoši; gatu vkažera. Ti, k' si nar mlajši boš jemu gurejni konce jaz storoši bom jemu zduleneza in soedni, bo jem' onednega. O je že prav, pravi mlajši, gre in poreže žiti klasje. Ona dva sta pej ~~stara~~ samo slamo dobila. Nar slabši med vseni je dobil dobiv storoši brat, ker je dobil skorej same kurenike.

Ta mlajši je neru lepo žita v malin,

je dobil moka in je spekel lep kroh. Kolaj sta se unedva jezila, kad sta vidla kaku lepp kroh de ima in sta rekla: Bak' hudiča! zdej boš pej ti zdolej jemu, bova pej medva zgo rej. Ili so krompir kopat. Storoši dva sta po vohi krompirjeco pobrala, mlajšimu je pej sam krompir na dni vostal. Ipet sta ga žalostnu gledala kaku je krompir jou.

O čaki čaki te brva že ankrat spe, čala, pravista, zdej zdej boš pej ti na sredi dobiv. Gest ta storoši bom jemu zdolej in uni na vohi. - Treba je blu sirk pobrat. Trednji je banderca na vohi porezov mlajši je dobiv klasje na sredi in storoši skorej same kurenike zdolej.

O ne, ne, ti ne boš z miraj, ta boljši de bivut dobivar pravi in gest ta slabši, pravi zdej storoši brat. Čak

Čakaj, boš prej ankrat ti z dolej. —
^{Pridelali}
 Mlajši so bariglo vina. Mlajši s' je
 naredil z dolej čepine, kakor sta
 mu bla pokazala, ta starš' na srednji
 in ta srednji na vrhi.

O-jest ne bom se vina ~~pro~~ pivo,
 pravi ta središnji počakod bom do
 velike noči, ta krat mi bo prod prilo,
 kar bom kopov.

Gaz ga bom pa se li po leži pivo, kar
 bo huda vročina, pravi ta starši.
 Jest ga bom prej precej začel prista,
 vi treči brat. In res! gmirej je
 točen in pivo. Mnem dvem se je
 to čudna zdejla, ki jemlje tolk'
 vina. Viste, viste, sta pravila,
 kulku ga bora mogla se li medva
 jemt, kar ga ima že naš brat
 tolku. Kodaj odmasi ta sredni brat
 svoj čepine, ali kaneu mu ga ne
 potreba potice. Ka njim odmasi

starši brat, ali tudi njemu več vina
 ne treče. Tamu ta mlajšemu je se
 teklu. Vesel ga je točen in pivo in
 se se bratom smeje, da ste toku
 neumno. (iz horiške okolice).

VII. O vesnaku

— Iz Ročinja. —

Vesne prebirajo le po visokih gorah,
 vrh katerih imajo grozno lepe palače.
 Tam gori se pomenkajo kako in kaj
 bo to leto, kaka letina bo kdo bo
 umrl in se mnogi druzik reči. Če
 se clovek, ki je tisti hip rojen, gori
 splazi, žve lahko vse, kaj se bo to
 leto zgodilo, ali da gorje mu, se ga
 gasarijo. Okrog in okrog teh palač
 je velik krog iz med kterega med
 letom ne smejo, razun meseca Febru-
 arja. Tega meseca pa, kteremu
 tudi zato Vesnari pravijo, pridejo
 + januarja, pravijo. Limar.

4. Grem tje v mejo, vosecem en drev
 skaredim dve koriti in dve kapis.
 Pa vendar drev, bo le cel, kaj je to?
 — orehi. —
5. Kaj je za cesarjevo hišo na
 Dunaji?
 — senca —
6. Kaj ima clovek se preobilo, kar
 pa Bog nikakor ne more imeti.
 — Greha —
7. Gaz vem za en lonček masla,
 ki se po celim svetu razlije.
 — Sonce —
8. Poznam štiri sestre, ki se
 zmiraj lovijo in tekajo, pa se
 vendar nikoli ne doticejo.
 — vozne kola —
9. Bolj ko ga enka bolj miha.
 — Zvon —

10. Koliko grmov je od Trstaj do
 Trsta? — kolikor od Trsta do Trstaj —
11. Krog hiše teče kat'k v riti nede.
 Biba (nese jajce)
12. Vei ^{sta} sto in sto dolg par le en
 sam obrvi kaj je to?
 — Istopnik slame —

IX. Vrača o poroki.

(Iz Tominskega.)

Be žena možu takrat, ko jim gospod
 roke zaveza na hlaci poklekne,
 nosi ona hlaci pri hiši. Be
 pa mož pred altarjem ženi na
 kinkjo poklekne, dobi čez njo
 dobi čez njo oblast, tako, da jo
 potlej lahko kroti in da mu
 mora biti ~~vsem pokoravna~~ vsa,
 kej reči pokorna. —
 — Iz vroćinske okolice. —

X. Sveta Neža

(Iz školice Gorisrke).

Sveta Neža je bila v Kimi rojena,
 Med teh žlatah stariših
 Na skrivnem je bila košana.
 V njo se je zaljubil kralj luteran,
 De bi sveto Nežo vzel. —

Posti proparam
 malo poriram
 Neži povibjam sam posiljam vse.
 Ta zadnji dan, prinesem sam
 Povej mi Neža le ta dan
 Okolaj stopra midva v zakonski
 stan.

Neža numalo pomolči
 In mu tako odgovori:
 Ti huda hudoba
 Pojdi od mene,

Ker jaz svoj'ga žen'na jemam
 Kti sred moj'ga sreča stoji.
 Najlepši deški je stan.

Kralj luteran se razserdi
 Stri sveto Nežo hlapcu vlovit
 Stri gnati jo v hišo kjer so fraj.
 In stri jo tam do nazga slej.
 Bog ji je pa to misel dal,
 De ji je zrastel plajč do tal,
 De ji pokrila sveti žvot
 De ni blo svete Neže spot

Le sveti sveti bistro sonce^{zvej}
 Le bolj se sveti Neža vekomaj.
 O bolj se sveti Neža vekomaj
 Sveta Neža služi prav Bogu
 Bog daj, da bi mogli mi tako.

2

XI. Solnce.
(Iz okolice Goriške.)

Gj' sijaj sijaj solnce
Gj' solnce romeno!

Kak ti bom sijalo

Či sem gmiraj žalostno.

Če gjetru zgoda ustanem
Me dekke kalnejo

Če zvečer pozno zajdem
Pastirci jočejo.

Gj' sijaj, sijaj solnce

Gj' solnce romeno

Gj' sijaj, sijaj solnce

Gj' solnce romeno.

To mesto mi je polje

To polje žegnano

Na sredi tega polja

Je vrtec ograjen

Okol tega vrtica

Mod' dekke ajdovsko

Okoli se ozira

Dab' vidla Jezusa.

Se notri ga vgleša

V tem vrtu ograjenem

O Jezus kaj ti delas

Kaj delas tu kaj ti?

Al' rožice ti beres

Al' vijolice sadiš

Jest rožice ne berem

Tud vijolice ne sadim

Tem vbozim pot popravljam

Prot raj' nebeskemu

Če vbozim pot popravljam

Pripravi jo tud' za nas.

Marija gra v nebesa

Kas vabi goz sabo.

Kdor ie z Marjo gori
On mora biti rist

Kakor je isto solnce
To solnce romeno

Oj sijaj, sijaj solnce
Ti solnce romeno. *Gz Gor. okolice*

XII. Vinski bratje.

Bratje tri in sestre tri
Pai radi vince pijemo

Vse predamo, vse predamo
In za vince damo.

Kar imamo, kar imamo

Vse za vince damo. *Gz Gor. okolice*

XIII. Kabasljica

Kraska bisaga nikoli polna ni
Če zgoraj not staviš od zibel vna leti.
(*Gz Gor. okolice*)

XIV. Tri dekleta.

Gaz grem nicoj na opas
Se izvez to trečo ~~na~~ vas

U animu dekleti

Okor me oče vzeti. —

V celem mestu luci ni

Tri mojem dekletu gorijo tri

Ta prva gori do prvi mrak

Tisti dam dam en postan zlat.

Ta druga gori do polnoci

Tisti bom dal cekine tri

Ta treća gori do bel'ga dne

Tisti bom dal srce moje.
(*Gz Gor. okolice*)

XV. Na pepelnico.

Kako hitro gre zornica

Danas je že pepelnica

Oh zakaj sem pozabila

Da se nisem oženila. *7/3 1868.*
(*Gz Gor. okolice*)